

Kommunstyrelsen
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2026-01-20

Diarienummer:
KSN-2026-00198

Handläggare:
Ida Bylund Lindman, Maria Didi

Samverkansöverenskommelse med Sveriges Lantbruksuniversitet 2026–2028

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** godkänna samverkansöverenskommelsen med Sveriges lantbruksuniversitet för perioden 2026–2028 i enlighet med ärendets bilaga 1.

Ärendet

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Uppsala kommun har en lång tradition av samverkan. Parterna har tillsammans tagit fram ett förslag till samverkansöverenskommelse för perioden 2026–2028 med syfte att stärka och vidareutveckla samverkan.

Genom överenskommelsen uttrycker båda parter sin ambition att fördjupa och utveckla samarbetet med fokus på hållbar samhällsutveckling. Överenskommelsen ger en gemensam ram för både befintliga och nya samverkansinitiativ mellan parterna.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Samverkan mellan SLU och Uppsala kommun bygger på gemensamma intressen och ömsesidiga intentioner.

Syftet med samverkansöverenskommelsen är att öka båda parters möjlighet att bidra till en hållbar samhällsutveckling i staden, i tätorter och på landsbygden i Uppsala. Överenskommelsen skapar en struktur för den strategiska dialogen mellan parterna

och ger förutsättningar för en mer fokuserad och fördjupad samverkan där båda parter har nytta av samarbetet.

Samverkansöverenskommelsen bygger vidare på tidigare överenskommelser från 2020 och 2023. Den har uppdaterats för att bättre stödja en fördjupad samverkan. Mål, syfte och inriktning har tydliggjorts och aktualiserats utifrån dagens förutsättningar och gemensamma prioriteringar.

För att rymma bredden av samverkansinitiativ som finns med SLU föreslås den tematiska inriktningen för perioden vara ”hållbar samhällsutveckling”. Tre framlyfta samverkansområden är:

- Uppsala som attraktiv kommun för studier och jobb och SLU som attraktivt lärosäte
- Forskning och utveckling för hållbar samhällsutveckling
- Kunskapsbaserad samhällsplanering, innovationsmiljöer samt mark- och fastighetsfrågor

Inom dessa områden finns gemensamma möjligheter att möta framtida utmaningar genom kunskapsutbyte och gemensamma initiativ. Samverkansöverenskommelsen utesluter inte samverkan inom andra områden där parterna ser ömsesidig nytta.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet att godkänna samverkansöverenskommelsen medför inga direkta ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Samarbeten och samarbetsprojekt mellan SLU och kommunens nämnder och bolag finansieras av de parter som initierar och driver dem och hanteras inom deras befintliga ramar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 20 januari 2026
- Bilaga 1, Förslag till samverkansöverenskommelse med Sveriges Lantbruksuniversitet 2026-2028

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Biträdande stadsdirektör
och utvecklingsdirektör

Sveriges lantbruksuniversitet - Uppsala kommun

Samverkansöverenskommelse 2026–2028

Inledning

Samverkan mellan Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Uppsala kommun stärker SLU som universitet, främjar Uppsala kommuns utveckling och ger positiva effekter för samhällsutvecklingen i stort.

SLU och Uppsala kommun ser ett ömsesidigt intresse i att Uppsala fortsätter att utvecklas till en modern, trygg och attraktiv livsmiljö för alla som bor och verkar i kommunen, och att SLU som världsledande lantbruksuniversitet fortsätter att utveckla kunskap om ett hållbart förvaltande av de biologiska naturresurserna på land och i vatten.

Denna överenskommelse ska vidareutveckla den strategiska samverkan. Den stödjer både befintliga och nya former av samverkan och bygger vidare på tidigare överenskommelser som undertecknades 2020 och 2023.

Bilaga 1, med områden och verksamheter för gemensamt intresse, utgör en integrerad del av överenskommelsen.

Syfte

Syftet med samverkansöverenskommelsen är att öka båda parterns möjlighet att bidra till en hållbar samhällsutveckling i staden, i tätorter och på landsbygden i Uppsala.

Överenskommelsen ska ge överblick och goda förutsättningar för en strukturerad och tydlig relation mellan parterna på strategisk nivå och skapa förutsättningar för en fördjupad samverkan där det finns ömsesidig nytta.

Parternas roller och uppdrag

SLU är ett universitet med nationellt ansvar för forskning, utbildning och fortlöpande miljöanalys inom områden som rör samspelet mellan människa, djur och ekosystem¹. SLU:s fortlöpande miljöanalys kombinerar miljöövervakning med vetenskaplig kompetens för att ge beslutsunderlag till arbetet med Sveriges miljö kvalitetsmål, EU-direktiv och internationella åtaganden. Universitetet verkar på flera orter i Sverige, med universitetsledningen placerad i Uppsala. I linje med strategin för 2026–2030 strävar SLU efter att vara en nyckelaktör i utvecklingen för ett hållbart liv – grundat i vetenskap, utbildning och aktiv samverkan med det omgivande samhället.

¹ Uppdraget regleras i förordningen för SLU 1993:221, högskolelagen 1992:1434 och högskoleförordningen 1993:100.

Uppsala kommun är en snabbt växande kommun med ambitiösa mål för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet i linje med Agenda 2030 och de nationella hållbarhetsmålen. Kommunen väntas växa med cirka 60 000 invånare till 2050 och har en målbild om 2 000 nya jobb per år. Detta innebär stora behov av bostäder, infrastruktur, service och en genomtänkt markanvändning i både stad och landsbygd. Kommunens mål är att vara fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050. För att nå målen och växa hållbart behöver kommunen hantera strategiska frågor inom bland annat klimat och energi, landsbygdsutveckling, mobilitet, mark- och vattenförvaltning, biologisk mångfald, livsmedelssystem och samhällsberedskap. Dessa områden kräver långsiktiga avvägningar och kunskapsbaserade prioriteringar.

SLU och Uppsala kommun samverkar redan i dag inom flera betydelsefulla områden som klimat, företagande och innovation inom ramen för Uppsala klimatprotokoll, STUNS, Världsklass Uppsala och Länsstyrelsens hållbarhetslöften. Dessa samarbeten innefattar ytterligare aktörer och pågår parallellt.

Gemensamma mål och inriktning 2026–2028

Parternas intressen sammanfaller i målen om Uppsala som en långsiktigt hållbar kommun, inklusive dynamiken mellan stad och omland.

Den tematiska inriktningen för samverkan under perioden är hållbar samhällsutveckling. På en övergripande nivå kan samverkan mellan SLU och Uppsala kommun omfatta:

- Uppsala som attraktiv kommun för studier och jobb och SLU som attraktivt lärosäte
- Forskning och utveckling för hållbar samhällsutveckling
- Kunskapsbaserad samhällsplanering, innovationsmiljöer samt mark- och fastighetsfrågor

För mer detaljerad beskrivning av samverkansområdena se bilaga 1.

Organisation och genomförande

Årligt ledningsmöte

Ett årligt möte ska hållas med Uppsala kommuns och SLU:s ledningar där ordförandeskapet alternerar mellan parterna. Vid mötet ska resultatet av det gångna året följas upp och planer för framtiden diskuteras. I samband med mötet ger parterna en lägesrapport samt förmedlar identifierade utmaningar och möjligheter. Ledningsmötet ger strategisk vägledning för arbetet inom samverkansgruppen.

Kontaktpersoner

För att säkerställa ett välfungerande genomförande av samverkansöverenskommelsen utser respektive part en kontaktperson med ansvar för att samordna och följa upp samarbetet. Kontaktpersonerna bereder tillsammans de årliga ledningsmötena.

Ekonomiska resurser

För egna kostnader som uppkommer vid samverkan enligt detta avtal svarar vardera part om inte annat särskilt avtalas.

Giltighet samt ändringar och tillägg

Denna ramöverenskommelse ersätter tidigare överenskommelse mellan Uppsala kommun och SLU om strategisk samverkan (SLU.ua.2023.1.1.1-1244, KSN-2023-00613). Den gäller fram till och med 2028-12-31.

Överenskommelsen kan förlängas om båda parterna är överens om det. Förlängningen måste göras skriftligen och undertecknas av båda parter. Uppsägning av överenskommelse under löpande period kan ske med en uppsägningstid av minst 6 månader.

Ändringar i överenskommelsen kan göras utan föregående uppsägning. Begäran om ändringar ska påkallas skriftligen. Ändring i överenskommelsen är giltig endast om den skriftligen har godkänts av parterna.

Bilaga 1

Bilaga 1: Områden och verksamhet av gemensamt intresse

Uppsala 2026-04-09

Maria Knutson Wedel
Rektor
Sveriges Lantbruksuniversitet

Erik Pelling
Kommunstyrelsens ordförande
Uppsala kommun

Bilaga 1. Områden och verksamhet av gemensamt intresse

Den tematiska inriktningen för samverkan mellan Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Uppsala kommun under perioden 2026–2028 är hållbar samhällsutveckling.

Denna bilaga utgör en del av överenskommelsen mellan parterna. Den beskriver områden där parterna har gemensamma intressen och ser särskild potential för gemensam utveckling och kunskapsutbyte.

Bilagan är vägledande och utgör ett stöd för att identifiera, initiera och vid behov fördjupa samarbetsinitiativ inom ramen för överenskommelsen. Den är inte uttömmande utan kan kompletteras med ytterligare samarbeten och fördjupade avtal vid behov.

Uppsala som attraktiv kommun för studier och jobb och SLU som attraktivt lärosäte

En stark forsknings- och utbildningsmiljö är central både för Uppsala kommuns långsiktiga kompetensförsörjning och för SLU:s möjlighet att attrahera studenter, forskare och medarbetare. Parterna delar därför ett intresse av att stärka Uppsala som studie- och arbetsort.

SLU och Uppsala kommun har ett gemensamt intresse i att unga personer utbildar sig på högskolenivå. Av särskilt intresse är att nå unga med utländsk bakgrund eller unga som har föräldrar utan eftergymnasial utbildning. Båda grupperna är underrepresenterade som studenter vid svenska lärosäten och även vid SLU, och utgör därför viktiga målgrupper i universitetets arbete med breddad rekrytering.

Uppsala kommuns arbete inom grundskola och gymnasieskola är mycket viktigt för de ungas möjlighet att uppnå behörighet och intresse för högskolestudier. Både SLU och Uppsala kommun har intresse av att skapa möjligheter och intresse för dessa unga att gå vidare med sådana studier. SLU och Uppsala kommun samverkar kring aktiviteter som bidrar till att öka rekryteringen till högre utbildning. Exempel på aktiviteter kan vara forskarbesök i skolor, att gymnasieelever genomför sitt gymnasiearbete i samverkan med SLU-forskare och samverkan mellan Ung företagsamhet och SLU:s ekonomiutbildningar.

Forskning och utveckling för hållbar samhällsutveckling

SLU:s forskning och fortlöpande miljöanalys utgör en viktig kunskapsresurs för Uppsala kommun i arbetet med hållbar samhällsutveckling. Ett kontinuerligt kunskapsutbyte kan stödja kommunens utveckling och SLU:s möjlighet att utveckla relevanta forsknings- och samverkansprojekt.

SLU bedriver forskning och utbildning inom flera områden som är centrala för kommunens framtida utveckling. Det inkluderar bland annat hållbar landsbygds- och stadsutveckling, klimat och miljö, mark- och vattenresurser, ekosystem och biologisk mångfald, landskaps- och bebyggelsemiljöer samt frågor kopplade till livsmedelssystem, samhällsberedskap och miljöföreningar.

Samarbeten mellan studenter, forskare och relevanta parter inom kommunen uppmuntras av båda parter. Dessa samarbeten kan ta olika form, till exempel genom forskningsprojekt och delade tjänster (kommundoktorander och postdoktorer), examensarbeten eller genom att kommunen bidrar med testbäddar till SLU:s forskare.

Samarbeten hanteras av berörda parter inom respektive organisation och regleras i särskilda avtal.

Kunskapsbaserad samhällsplanering, innovationsmiljöer samt mark- och fastighetsfrågor

I Uppsala kommun pågår flera processer för en långsiktig hållbar samhällsplanering. Ett särskilt fokus ligger på utvecklingen av södra Uppsala samt på dynamiken mellan stad och land.

SLU:s expertis kan stärka en kunskapsbaserad samhällsplanering. SLU är också en aktör i samhällsplaneringen i kommunen genom sin roll som fastighetsägare, arbetsgivare och utbildare. SLU har en nationell särställning som lantbruksuniversitet och har därvid behov av både laborativt välutvecklade campus och marker för forskning och undervisning inom skogsbruk, jordbruk och djurhållning.

Samverkan mellan parterna kan till exempel ske genom god dialog kring mark- och vattenanvändning, klimat- och miljöfrågor, näringslivsutveckling, livsmedelssystem, samhällsberedskap samt frågor som rör god bebyggd miljö och hållbar mobilitet. Samverkan kan även bidra till att belysa avvägningar mellan olika intressen som är viktiga för en långsiktigt hållbar samhällsplanering.

SLU är med sina kunskapsintensiva verksamheter och utbildning av studenter attraktiva för nya och expanderande företag. SLU:s forskningsmiljöer, där nya lösningar utvecklas och kan leda till praktiska tillämpningar, är viktiga att vårda för båda parter då de stärker näringslivs- och innovationsmiljöerna i kommunen. Samarbetsformer kan ingås på liknande sätt här som i ovanstående samverkansområde.

SLU äger och förvaltar sedan 1990-talet ett eget bestånd av mark och byggnader. Detta bestånd ägs ytterst av staten och ligger i stor utsträckning i Uppsalaområdet, särskilt runt Ultuna och i kommunens södra delar. SLU och Uppsala kommun har därför löpande kontakter i mark- och fastighetsfrågor. Dessa kontakter är särskilt viktiga i tider där kommunen växer och en hållbar markanvändning behöver säkerställas genom avvägningar mellan olika intressen.